

ISIEN OSUUS PERHEVAPAISTA KASVANUT VAIN VÄHÄN

Isät saavat vanhempainpäivärahaa keskimäärin 36 arkipäivältä eli he ovat isyys- tai vanhempainvapaalla noin 6 viikkoa. Ennen isyysvapaauudistusta vapaiden pituus oli keskimäärin 33 arkipäivää. Edelleen joka neljäs isä ei käytä vapaita lainkaan lapsen saatuaan.

Isyysvapaa muuttui vuonna 2013. Vuonna 2012 lapsen saaneet isät, jotka pitivät isyys- tai vanhempainvapaata, olivat vapaalla keskimäärin 33 arkipäivää. Lainmuutoksen myötä isien pitämien vapaiden pituus kasvoi 36 arkipäivään, mutta vapaat eivät ole pidentyneet sen jälkeen. Isien osuus vanhempainpäivärahapäivistä oli noin 9 %.

Isyysvapaa on enintään 54 arkipäivää eli noin 9 viikkoa. Isä voi pitää vapaata 1–18 arkipäivää sinä aikana, jolloin äiti saa äitiys- tai vanhempainrahaa. Loput isyysvapaapäivät isä voi pitää sen jälkeen, kun vanhempainrahan saaminen on loppunut. Halutessaan isä voi pitää kaikki isyysrahapäivät äitiys- ja vanhempainrahakauden jälkeen. Isyysvapaat on pidettävä viimeistään siihen mennessä, kun lapsi on 2 vuotta. Isyysvapaan ajalta Kela maksaa isyysrahaa. Vanhempainvapaalle voi jäädä jompikumpi vanhemmista tai vanhemmat voivat olla vapaalla vuorotellen. Vanhempainvapaa kestää 158 arkipäivää eli noin puoli vuotta ja sen ajalta maksetaan vanhempainrahaa.

Seuraavassa tarkastellaan vuonna 2015 syntyneistä lapsista maksettuja vanhempainpäivärahoja. Tätä myöhemmin syntyneiden lasten vanhempainpäivärahaudet ovat vielä kesken, joten niistä ei ole lopullisia tietoja. Taulukoissa 1 ja 2 on esitetty vuosina 2016 ja 2017 syntyneistä lapsista 31.12.2017 mennessä maksetut etuudet.

Taulukko 1. Isille korvatut vanhempainpäivärahopäivät lapsen syntymävuoden mukaan

	Korvatut päivät	Päivät / isä	Isien osuus vanhempainpäivärahopäivistä, %
2011	1 429 944	32	8,6
2012	1 450 638	33	8,7
2013	1 582 189	36	9,5
2014	1 504 460	35	9,2
2015	1 469 353	36	9,3
2016	1 141 882	30	7,7
2017	499 905	18	5,8

Huom. Vuosina 2016 ja 2017 syntyneiden lasten vanhempainpäiväraha-kaudet ovat vielä kesken ja ne sisältävät 31.12.2017 mennessä maksetut vanhempainpäivärahat.

Taulukko 2. Vanhempainpäivärahan saajat lapsen syntymävuoden mukaan

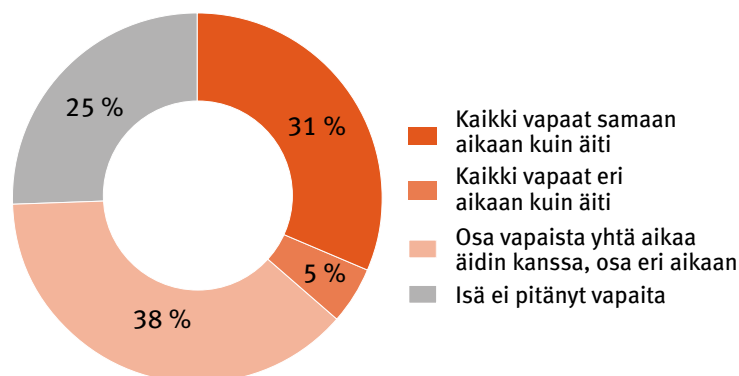
	Äidit lkm	Isät lkm	100 äitiä kohti
2011	59 289	44 537	75
2012	58 940	44 101	75
2013	57 640	43 481	75
2014	56 834	42 543	75
2015	54 876	40 943	75
2016	52 304	37 705	72
2017	49 502	28 140	57

Huom. Vuosina 2016 ja 2017 syntyneiden lasten vanhempainpäiväraha-kaudet ovat vielä kesken ja ne sisältävät 31.12.2017 mennessä maksetut vanhempainpäivärahat.

Kolme neljästä (75 %) lapsen saaneesta isästä sai vanhempainpäivärahaa. Osuus oli sama kuin ennen lainmuutosta. Maakunnittain tarkasteltuna vanhempainpäivärahaa saaneiden isien osuus oli suurin Pohjanmaalla (82 %) ja pienin Kymenlaaksossa (70 %). Pisimmät vapaat pidettiin Ahvenanmaalla, jossa isille korvattiin keskimäärin 46 vanhempainpäivärahopäivää ja lyhyimmät Päijät-Hämeessä, jossa isät olivat vapaalla keskimäärin 32 arkipäivää.

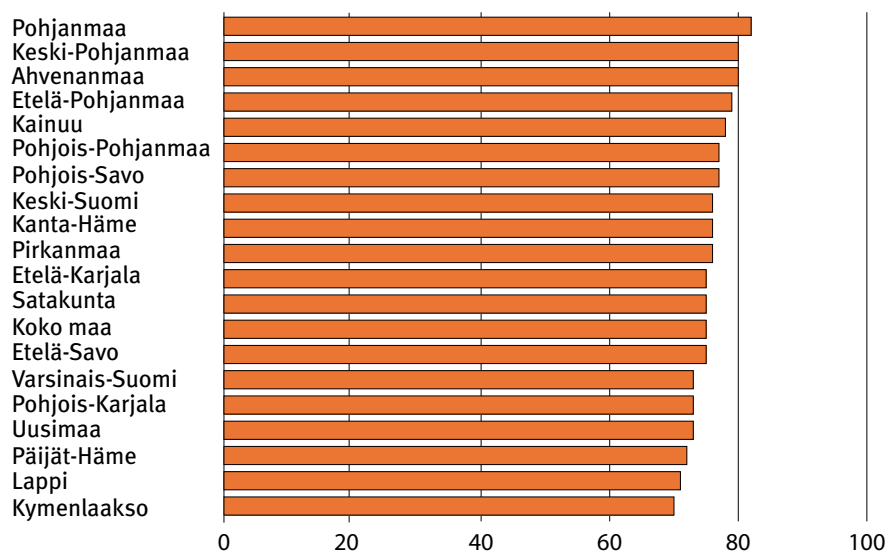
Lähes kaikki vanhempainpäivärahaa saaneet isät saivat isyyssrahaa. Tavallisesti isyysvapaata pidettiin samaan aikaan, kun äiti sai äitiystai vanhempainrahaa. Vanhempainrahakauden jälkeen isyyssrahaa oli saanut 42 % ja vanhempainrahaa 4 % kaikista isistä. Suurin osa isistä (38 %) oli vapaalla sekä yhtä aikaa lapsen äidin kanssa että eri aikaan. Vajaa kolmannes (31 %) piti kaikki vapaansa yhtä aikaa äidin kanssa eli äitiys- ja vanhempainrahakaudella ja vain 5 % vietti kaikki vapaat eri aikaan kuin äiti.

Kuvio 1. Vuonna 2015 lapsen saaneiden isien isyys- ja vanhempainvapaavalinnat

Vanhempainrahakauden jälkeen pidetyt isyysvapaat olivat keskimäärin 31 arkipäivän pituisia. Vanhempainvapaalla isät olivat pidempään, keskimäärin 61 arkipäivää. Molemmat vapaat on mahdollista jakaa enintään kahteen jaksoon. Ahvenanmaalla ja Pohjanmaalla, missä vapaat olivat keskimääräistä pidempiä, pidettiin ahkerasti isyysvapaita vanhempainrahakauden jälkeen. Näissä maakunnissa yli puolet isistä oli vapaalla vanhempainrahakauden päätyttyä ja isille korvattiin yli 10 % kaikista päivärahopäivistä.

Kuvio 2. Vanhempainpäivärahaa vuonna 2015 syntyneestä lapsesta saaneet isät 100 äitiä kohti maakunnittain

KOTIHOIDON TUEN SAAJISTA 7 % MIEHIÄ

Kotihoidon tukea sai 101 100 henkilöä vuonna 2017. Heistä miehiä oli 7 %. Kymmenessä vuodessa miesten osuus tuen saajista on kasvanut noin kaksi prosenttiyksikköä. Joustavan hoitorahan saajista miehiä oli 10 % ja osittaisen hoitorahan saajista 8 %. Osittaista hoitorahaa maksetaan 1. ja 2. luokalla olevan lapsen vanhemmalle silloin, kun vanhempi lyhentää työaikaansa lapsen hoidon vuoksi. Joustavaa hoitorahaa voi saada alle 3-vuotiaan lapsen vanhempi, jonka työaika on normaalia lyhyempi.